

Arbetsrättsliga nyheter och trender från EU

VJS Arbetsrättsdag 19 april 2018

Europeiska "pelaren" för sociala rättigheter

- Politisk deklaration antagen i november 2017.
- Syfte att utjämna skillnader i medlemsländernas sysselsättnings- och socialpolitik.
- Omfattar allt från utbildning, arbetsrätt och anställningsvillkor till socialförsäkring och bostadspolitik.

Europeiska "pelaren" för sociala rättigheter

- Innehåller inga nya rättigheter.
- Läger fast gemensamma principer för sysselsättnings- och socialpolitiken som ska leda till rättvisa arbetsmarknader och välfärdssystem.
- Referensram när man bedömer resultaten av ländernas sysselsättnings- och socialpolitik.
- Ska driva på reformer på nationell nivå.

Initiativ för att förverkliga den sociala pelaren

- Direktiv om balans mellan arbete och privatliv för föräldrar och anhörigvårdare [COM(2017) 253]
- Direktiv om tydliga och förutsägbara arbetsvillkor i Europeiska unionen [COM(2017) 797]
- Förordning om inrättande av Europeiska arbetsmyndigheten [COM(2018) 131]

Initiativ för att förverkliga den sociala pelaren

- Kommissionens tolkningsmeddelande om arbetstidsdirektivet [COM(2017) 2601]
- Rekommendation om att medlemsstaterna anpassar sina socialförsäkringar så att även arbetstagare med "atypiska" anställningar och egenföretagare får bättre skydd.

Direktivet om balans mellan arbete och privatliv

- Ska ersätta föräldraledighetsdirektivet.
- Ska ge föräldrar av båda könen rätt till *betald* ledighet.
- Tio dagars pappaledighet vid barnets födelse.
- Fem dagars ledighet per år för vård av anhöriga.
- Utökade möjligheter för föräldrar och anhörigvårdare att anpassa sina arbetsmönster efter personliga behov och önskemål.

Direktivet om tydliga och förutsägbara arbetsvillkor

- Ska ersätta upplysningsdirektivet (91/533/EEG).
- Utvidgad informationsskyldighet för arbetsgivarna.
- Ska även lägga fast vissa materiella minimivillkor för alla arbetstagare.
- Begreppet arbetstagare ska definieras i direktivet.
- Avvikande regler i kollektivavtal tillåtna förutsatt att "det övergripandet skyddet av arbetstagare iakttas".

Inrättande av en europeisk arbetsmyndighet

- Ska se till att EU:s regler om arbetstagares rörlighet tillämpas rättvist, enkelt och effektivt.
- Ska underlätta för arbetstagare och arbetsgivare att få tag i information om rättigheter och skyldigheter i andra länder.
- Ska hjälpa medlemsstaterna genom inspektioner.
- Ska medla mellan medlemsstater vid tvister om vad som gäller i gränsöverskridande situationer.

Kommissionens tolkningsmeddelande om arbetstidsdirektivet

- Problem med införlivandet av direktivet.
- Det gäller särskilt reglerna om nattarbete och om kompensationsledighet.
- Sverige tillåter för lång beräkningsperiod för den genomsnittliga arbetstiden för nattarbetande.
- Dessutom: Ny rättspraxis om begreppet arbetstid och om okontrollerat arbete.

Anpassning av socialförsäkringarna

- Bakgrund: Olika slag av "atypiska" anställningar och egenföretagande ökar, samtidigt som dessa grupper inte alls omfattas eller har svårt att kvalificera sig för förmåner från socialförsäkringarna.
- Förslag om att ministerrådet ska anta en rekommendation som ger medlemsstaterna vägledning om hur alla arbetstagare och egenföretagare kan få tillgång till socialt skydd.